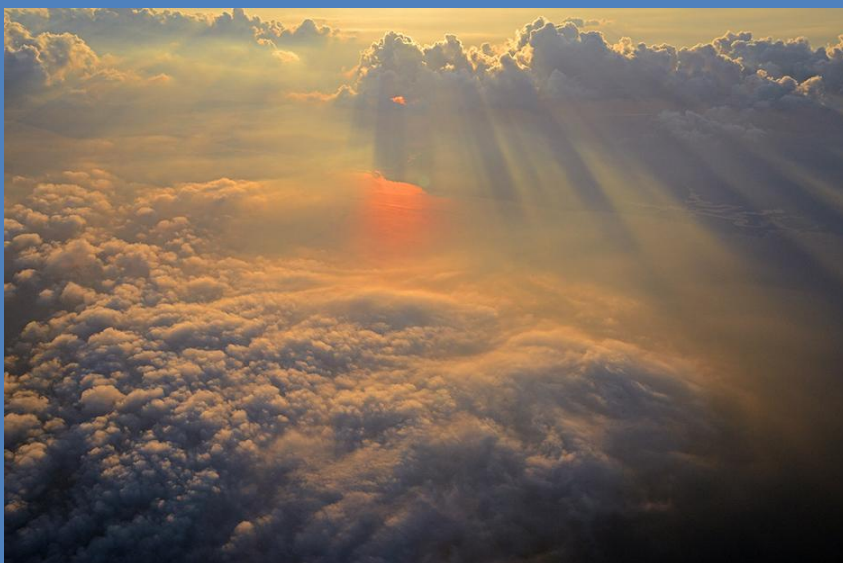

СИНОПТИЧКА АНАЛИЗА МАРТ 2020.

(Током марта било је доста топлих дана, изнад просјека за ово доба године, међутим трећа декада је донијела јако захлађење са температурама знатно испод просјека, тако да је средња мјесечна за већину станица у мрежи РХМЗ РС била око нормале, или мало изнад ње. Томе је највише допринео циклон у Јадрану и продор хладног арктичког ваздуха 24.марта, кад се забјелило и у низији на сјеверу. Кишни периоди били су у првој и трећој декади, а у Херцеговини и на истоку је забиљежен само један кишни период на почетку мјесеца, када је пало 80% кише у односу на просјек за март мјесец. У трећој декади највише кише је било на сјеверу.Укупна количина падавина је била испод просјека, а велики дефицит је био на југу.)

3/2020

Бања Лука март 2020

Република Српска
Влада Републике
Српске
Министарство
пољопривреде,
шумарства и
водопривреде

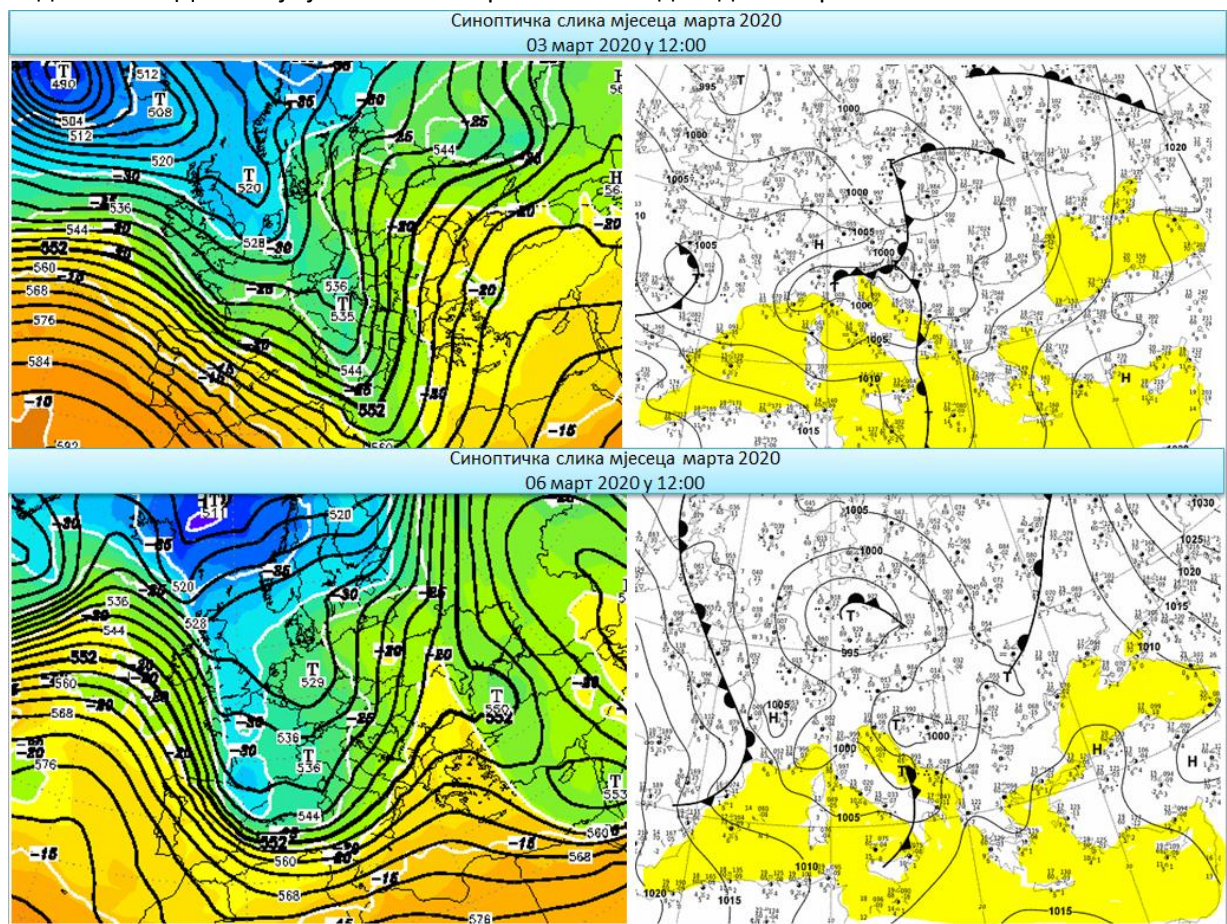
.....
Републички
хидро
метеоролошки
завод
Републике
Српске

СИНОПТИЧКА АНАЛИЗА МАРТ 2020.

Републички хидрометеоролошки завод Републике Српске

1. ДЕКАДА

Прву декаду мјесеца марта 2020.године је окарактерисало зонално висинско струјање уз често таласање, што значи и честу смјену ваздушних маса. Прва висинска долина је прешла преко Балкана већ другог марта с припадајућим хладним фронтом. А након тога, нова дубља долина је већ својом предњом страном и јаким југозападним струјањем утицала на временске прилике на Балкану, те својим топлим, затим хладним и оклудованим фронтом дала обилније падавине југу земље (Херцеговини). Пролазни термобарички гребен, петог марта је побољшао временске прилике уз поновни раст температуре, а брзо након тога већ шестог и седмог имамо утицај нове долине уз формитање циклona у Јадрану и поново падавине. Циклон је Јадраном одлазио на исток, али се његов утицај осјетио и наредни дан два, али са само спорадичним падавинама. Десетог је јачао поново гребен са запада и донио прољепшање и затопљење.

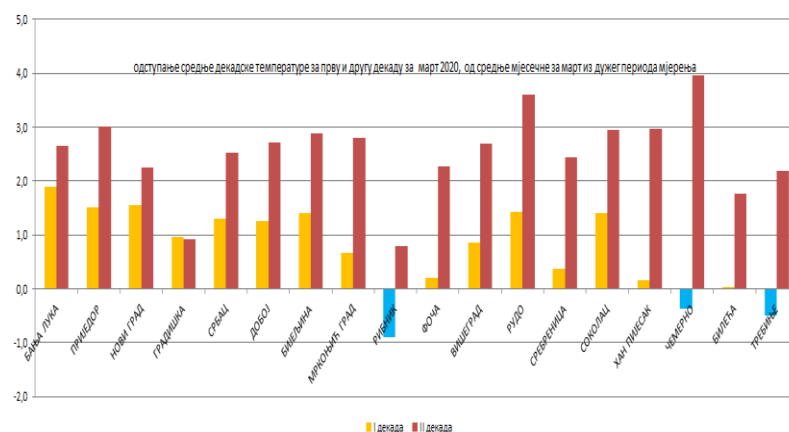
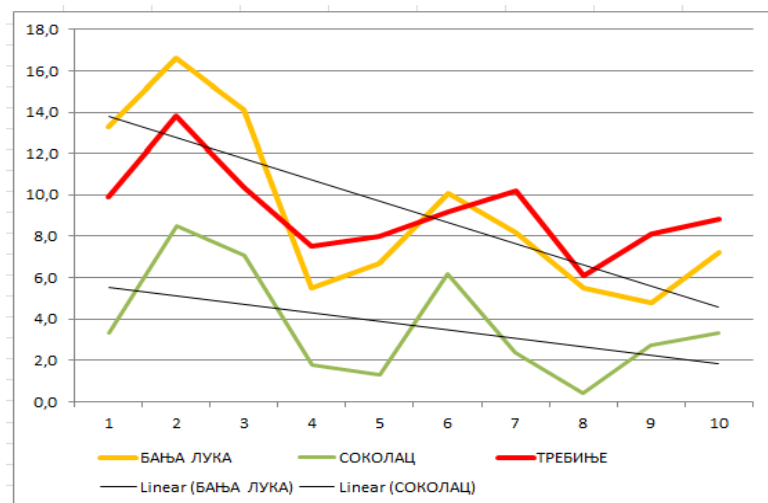

У складу са синоптичком ситуацијом временске прилике на почетку мјесеца су биле с високом температуром, знатно изнад просјека за ово доба године, а због три фронтална система, тренд температуре је био негативан. То се lijепо види на примјеру хода средњих температура за Бањалуку, Соколац и Требиње, за првих десет дана марта мјесеца.

Међутим, без обзира на то средња декадска температура је у већини предјела била изнад просјечне, углавном у интервалу од 0,5 до 2°C. Једино је на три станице средња декадска температура била нижа од просјечне и то на југозападу Рибник, на истоку Чемерно, и на југу Требиње.

Број дана с падавинама је био значајан. На већини станица је забиљежено од шест до девет кишних дана, а количина је била умјерена на југозападу, централним предјелима и сјевероистоку, мања на сјеверу и истоку а обилна на југу. Управо због те циклонске активности у Јадрану и притицање влажног ваздуха са мора Херцеговина је имала обилне падавине, па је за тих седам до осам кишних дана пало преко 80% просјечних мјесечних количина:

ТРЕБИЊЕ	21,2	19,3	52,0
НЕВЕСТИЊЕ	23,0	17,5	42,5
БИЈЕЋА	29,8	20,1	32,9
ГАЦКО	34,8	19,6	41,1

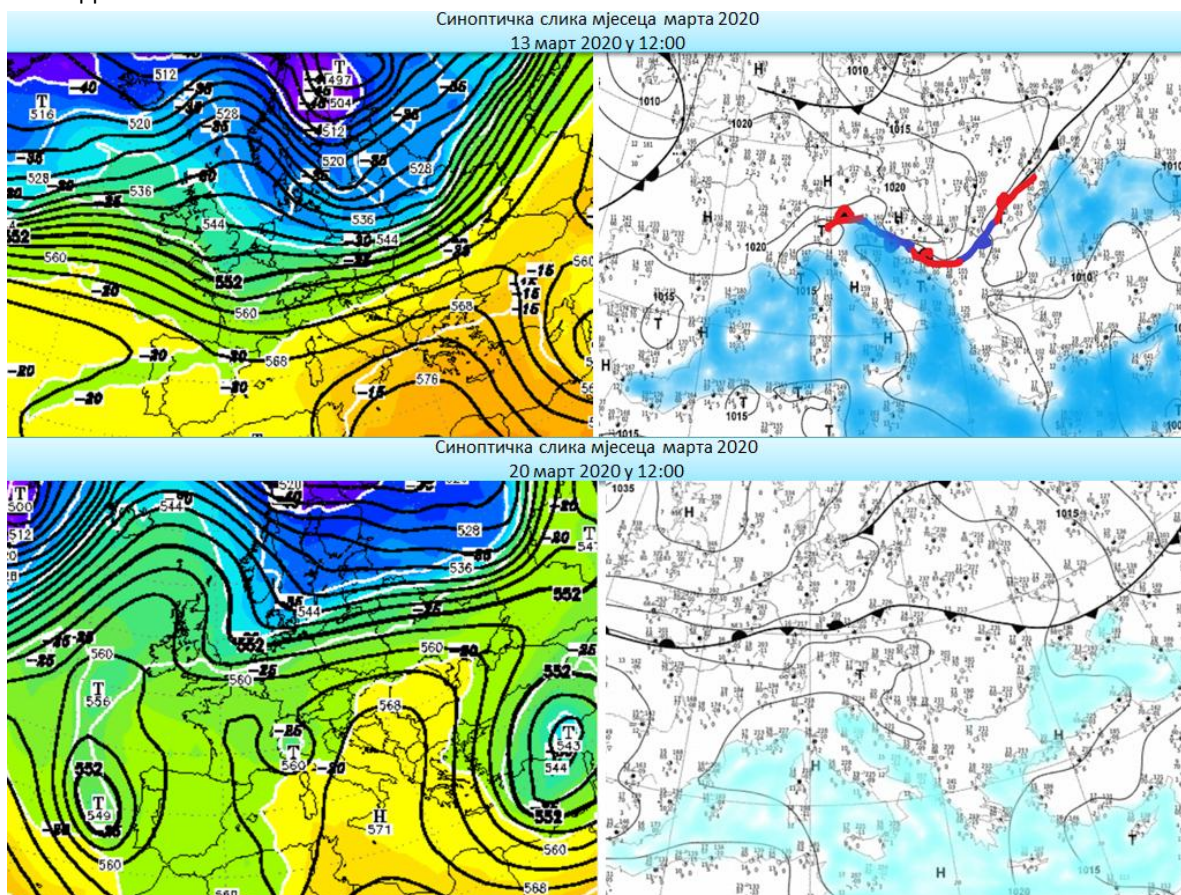

На горњем графикону је приказан ход дневних температура на МС Бања Лука, Соколац и Требиње, а на другом одступање средње декадске температуре за прву и другу декаду за март 2020, од средње мјесечне за март из дужег периода мјерења

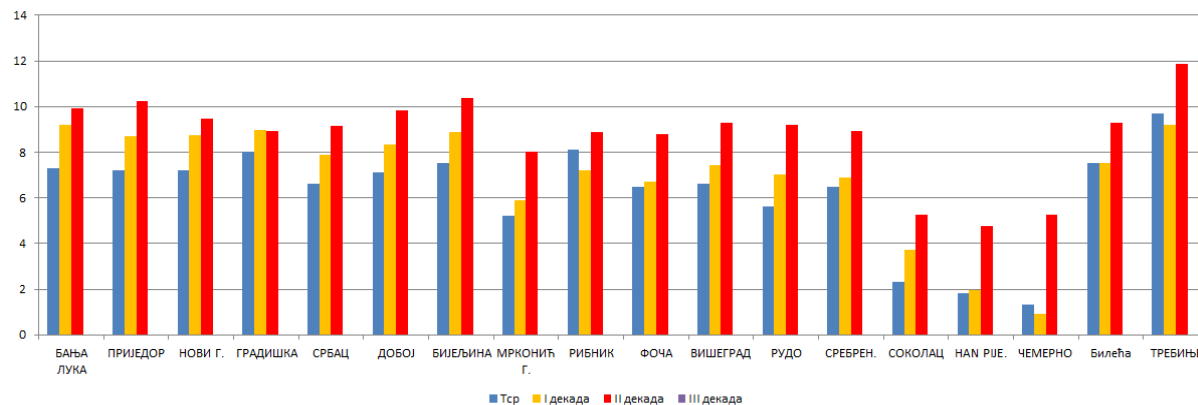

2. ДЕКАДА

Друга декада мјесеца је почела са јачањем термобаричког гребена, који је нарушен 13. марта проласком плитке долине и пролазним захлађењем с мало падавина. Након тога од 15. све до краја друге декаде и даље до 23. марта, задржале су се стабилне временске прилике, без падавина.

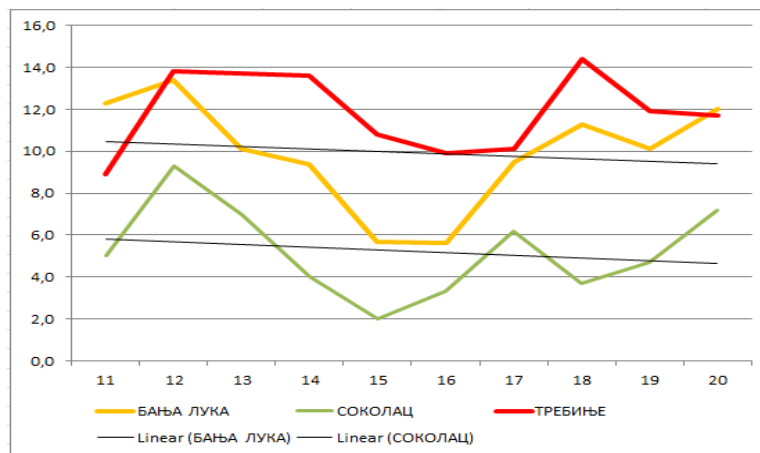

На почетку друге декаде су дистигнуте највише температуре, знатно изнад просјека за март мјесец, да би средином пале на просјечне, Након тога постепен раст температуре, па је било топло али нешто мање него с њеног почетка. Због тога је и за ову декаду тренд температуре био негативан, а средња декадска температура је свуда била изнад просјека, углавном од 2 до 4°C, колико је било на Чемерну. Падавина је било изузетно мало, тако да можемо рећи да је цијело раздобље било суво.

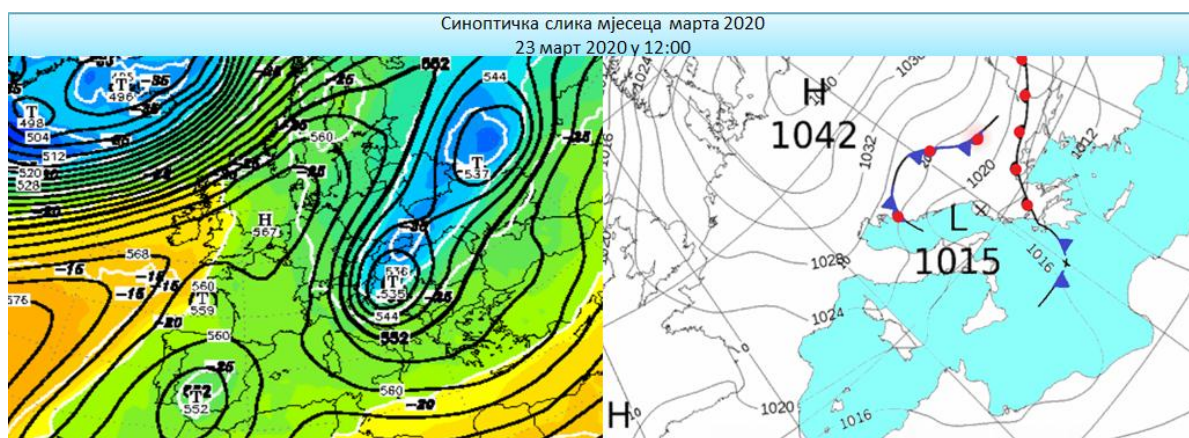
Горњи графикон показује средњу температуру за мјесец март (плави стубићи), те средњу декадску, за прву и другу декаду 2020.године.

Графикон са десне стране показује дневни ход средње температуре ваздуха у другој декади мјесеца марта 2020.године.

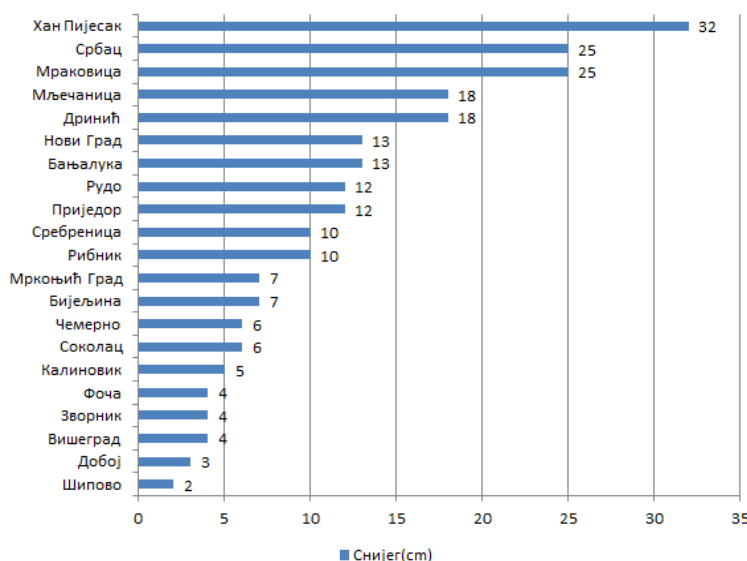
3. ДЕКАДА

Трећу декаду је окарактерисао повратак зиме на календарском почетку пролећа. Наиме између 22. и 23. марта се нарушио термобарички гребен, „упадом капље“ хладног ваздуха са сјевера (арктичког поријекла), уз прдубљавање висинске долине и њено спуштање све до Јадрана.

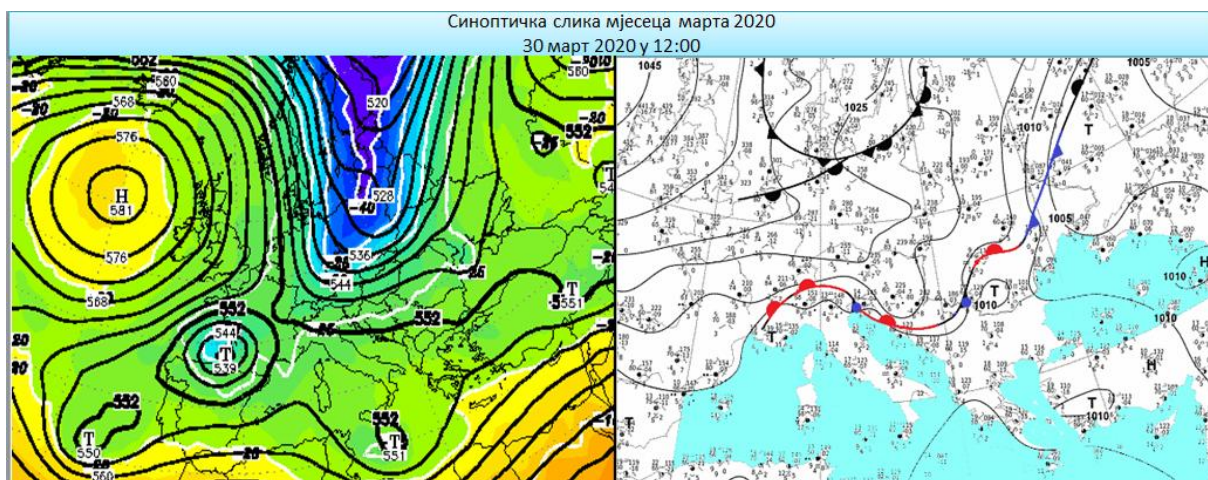

У таквим ситуацијама, судара јако хладног ваздуха са копна и топлијег и влажнијег изнад мора дође до формирања висинског циклона. Он се у наредном периоду продубљавао, увлачио у циркулацију топлији и влажнији ваздух с мора, дајући изнад копна обилније падавине, посебно сјеверу и западу наше земље. Тог дана је забјелило у већини крајева, па и нижим (Србац је имао 25 cm снијечног покривача).

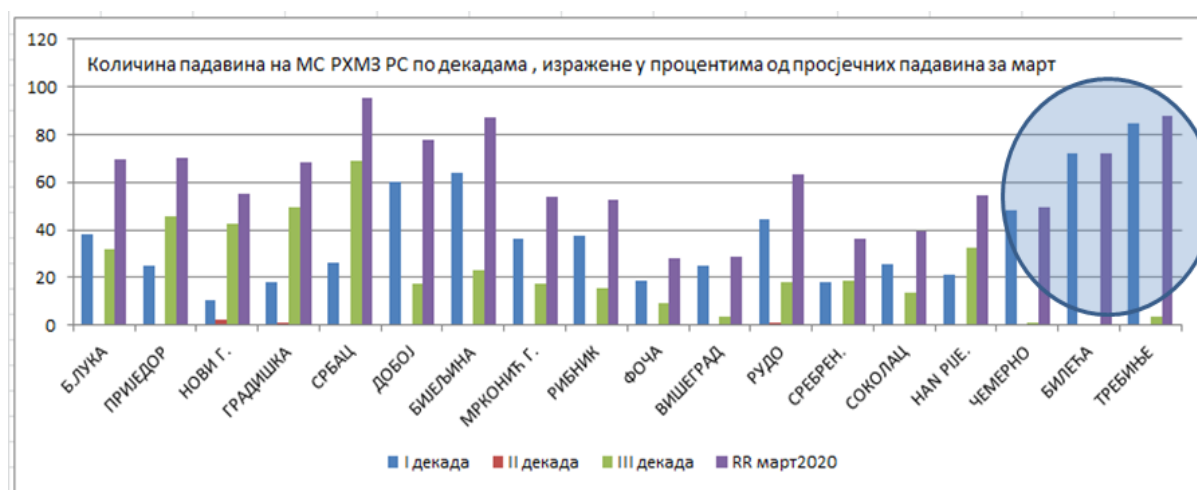
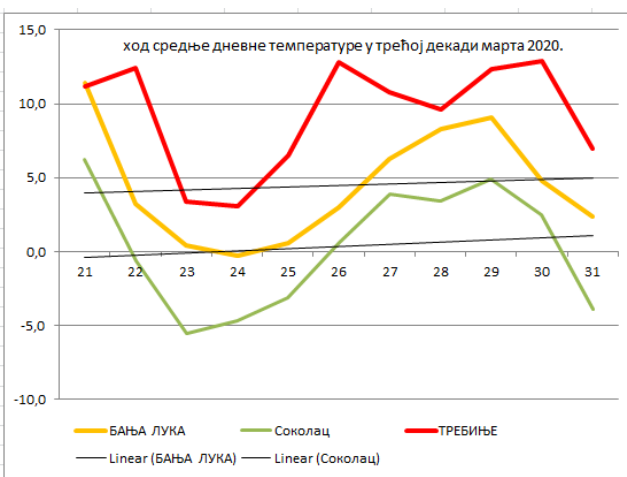
Снијег(cm) измјерен на станицама РХМЗ 24. марта 2020 у 07:00 часова

Формирани висински циклони се затим ретроградно кретао према Ђеновском заливу и даље према југозападу и југу Медитерана, тако да су наши крајеви били у градијентном пољу између тог система и баричког гребена изнад средње Европе уз вјетровито вријеме и температуру испод просјека за ово доба године. Пред сам крај мјесеца се поново отворила долина са сјеверозапада, што је у наше крајеве донијело хладан арктички ваздух.

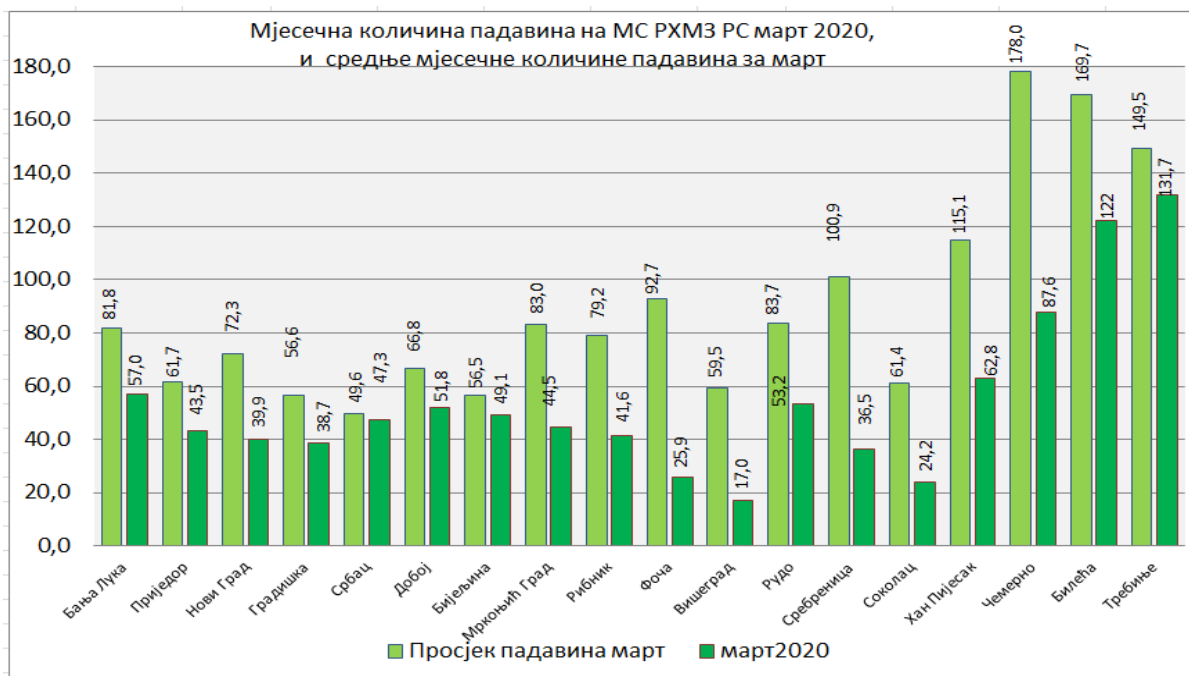
Графикон са десне стране показује дневни ход средње температуре ваздуха у ређој декади мјесеца марта 2020.године. Јако захлађење је условило да средња дневна температура буде знатно испод просјека, за Бањалуку је она била -0.3°C , а последњег дана марта $2,4^{\circ}\text{C}$. Тако да је у трећој декади температура у свим крајевима била испод нормале, углавном од 2 до четири степена, а у Рибнику и $5,3^{\circ}\text{C}$. У Херцеговини пад температура није био толико изражен, па је тамо температура била нешто мало испод просјечне.

Укупна количина падавина у трећој декади била је слична првој декади. Издвајају се двије карактеристике. Једна је да је највише падавина било на сјеверозападу и западу Српске, гдје је пало од 40 до 70% од просјечних падавина за мјесец март. (Србац $34,1 \text{ l/m}^2$, а просјечно марту падне $49,6 \text{ l/m}^2$). Друга карактеристика, је да југу, југозападу и дијелу истока

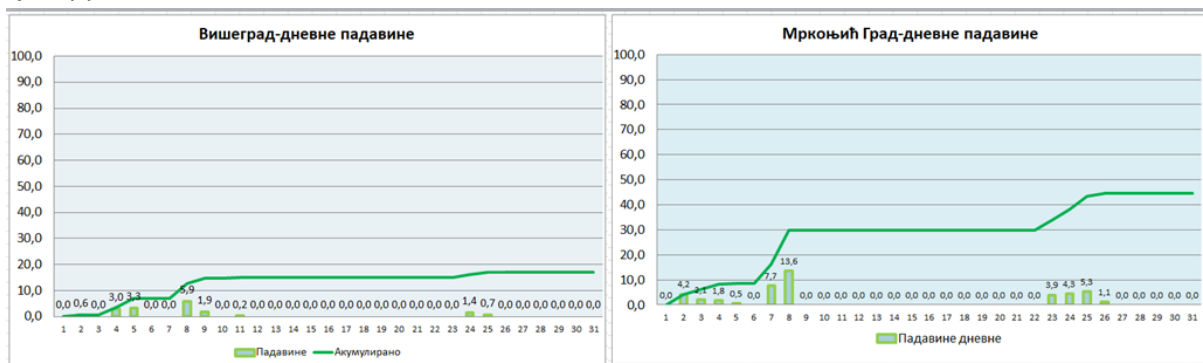
оби продори нису донели падавине. Због тога за тај регион Херцеговине укупна количина падавина у марту мјесецу је била од циклona с почетка мјесеца. Збирно гледајући мјесечне количине, оне су у свим предјелима биле испод просјечних, и у опсегу су од 40 до 90%, (изузев Вишеград 29 а Србац 95%).

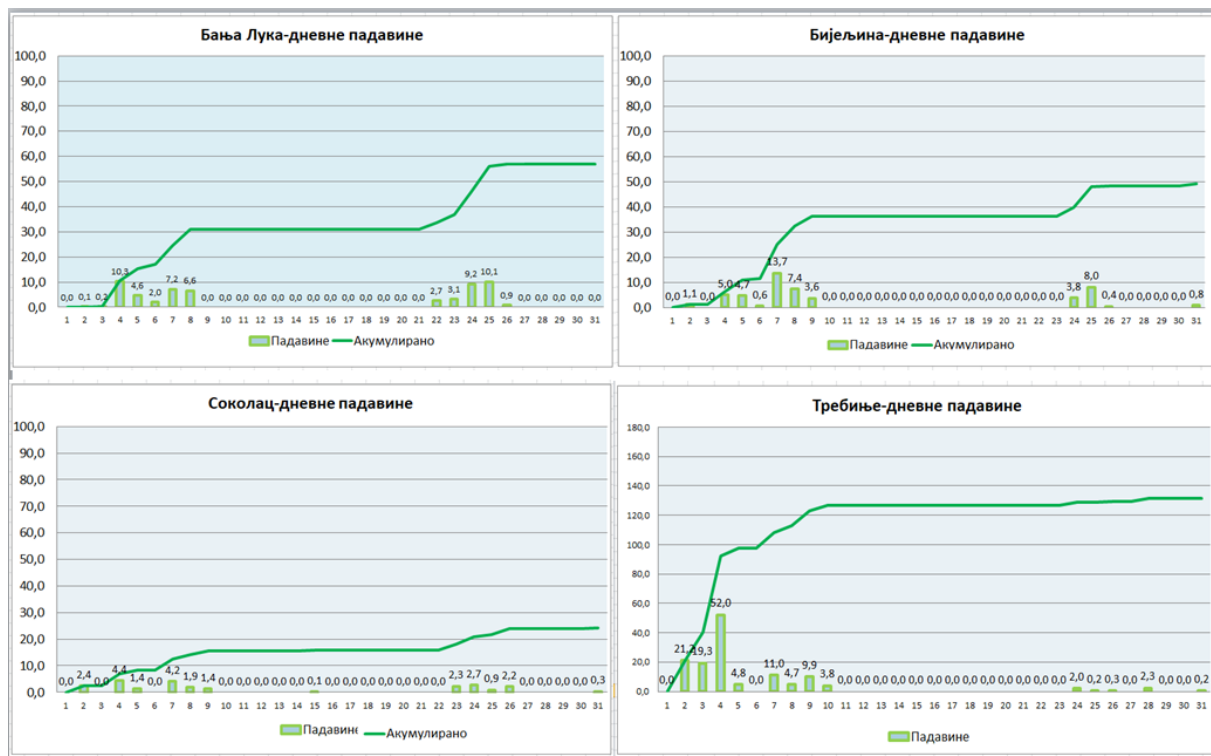
На слици испод су приказане количине падавина за поједине градове у Републици Српској за март 2020. као и вишегодишњи просеци за март месец. Уочљиво је да су падавине биле испод просјека посебно на истоку земље.

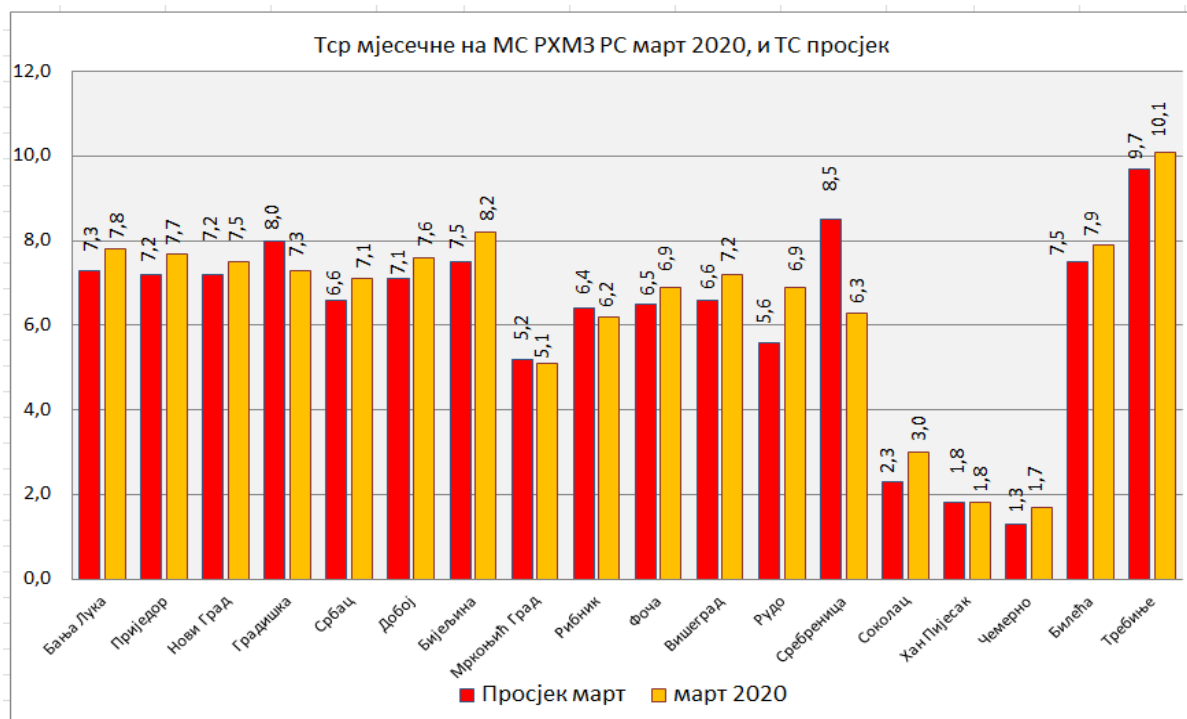
*просјек се односи на период после 1991.године

На следећим сликама приказан је мјесечни распоред падавина за одређене градове у Републици Српској. Потврђује се већ констатовано да су кишни периоди били прва и трећа декада, а да је у Херцеговини и на истоку забиљежен само један кишни период на почетку мјесеца, када је пало 80% кише у односу на просјек за март мјесец. У трећој декади највише је било на сјеверу.

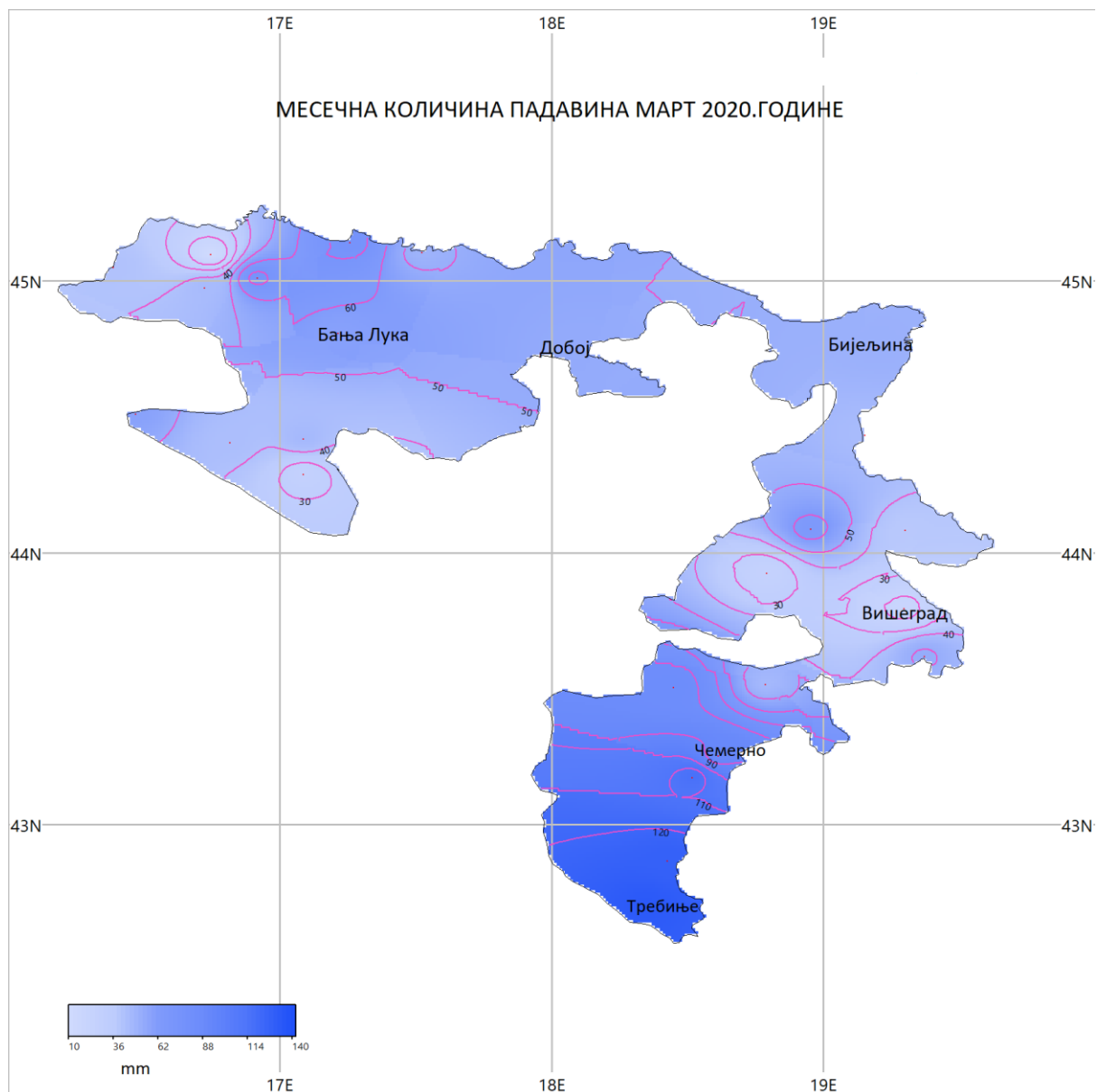

Током марта било је доста топлих дана, изнад просјека за ово доба године, међутим трећа декада је донијела јако захлађење са температурама знатно испод просјека, тако да је средња мјесечна за већину станица у мрежи РХМЗ РС била око нормале, или мало изнад ње. Једино на станицама Градишка и Сребреница је средња температура била испод просјечне а у Мркоњић Граду и Хан Пјеску једнака просјечној.

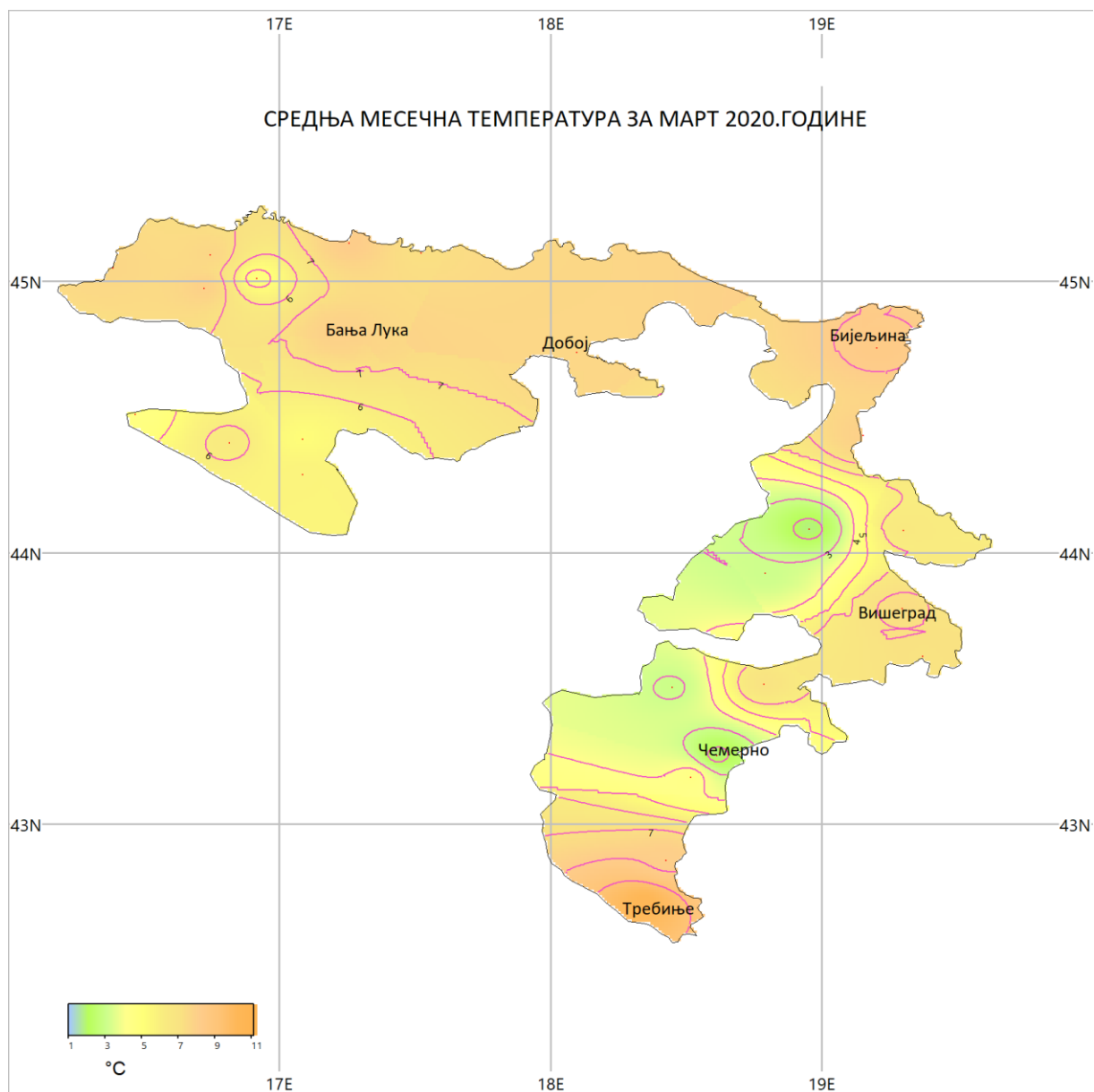

*просјек се односи на период после 1991.године

Просторну расподелу падавина на станицама РХМЗ Републике Српске дајемо на следећој слици:

На наредној слици доносимо просторну расподјелу средње температуре мјерене на метеоролошким станицама РХМЗ Републике Српске.

На наредним сликама је приказан ход минималне, максималне и средње температуре за цијели мјесец, за изабране метеоролошке станице РХМЗ у Републици Српској. Најтоплији дан за све предјеле Српске у марту је био 12.март кад су забиљежене максималне температуре изнад 20°C, а највише у Бањалуци и Добоју 26,5°C. Соколац је мјерио тог дана 20,9°C, а Чемерно 15,8°C. Најнижа температура у Бањалуци -2,0°C, забиљежена је 9. марта, али то није и најхладнији дан тог мјесеца. Наиме, 23.марта је био у већем дијелу Српске мразни дан (дан са $T_{\min} < 0,0^{\circ}\text{C}$), с негативном минималном темепературом. Најнижа је забиљежена у Хан Пијеску -8,7°C, Соколац је биљежио -6,4°C, док су једино позитивну имали Билећа 0.2°C и Требиње 1,0°C.

